

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd v Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: 1. **F. A.**, bytom P.Z., 2. **J. N.**, bytom J., 3. **M. O.**, bytom P.Z., 4. **Ľ. Ĺ.**, bytom J. 5. **I. B.**, bytom P.S., 6. **M. B.**, bytom P.S., 7. **J. M.**, bytom P.S., 8. **A. K.**, bytom P.R., 9. **J. K.**, bytom P.S., 10. **P. K.**, bytom P.Z., 11. **Ing. P. K.**, bytom P.Z., 12. **B. H.**, bytom M., 13. **J. Ď.**, bytom D., 14. **H. Ď.**, bytom P.Z., 15. **V. G.**, bytom P.S., 16. **J. Ď.**, bytom P.S., 17. **M. G.**, bytom P.H., 18. **M. D.**, bytom P.Z., 19. **P. V.**, bytom P.S., 20. **Z. D.**, bytom Z., 21. **M. S.**, bytom P.P., 22. **O. L.**, bytom P.R., 23. **L. A.**, bytom P.Š., 24. **RNDr. V. A.**, bytom S., 25. **A. K.**, bytom Z., 26. **M. K.**, bytom R., 27. **M. Ď.**, bytom P.Z., 28. **M. L.**, bytom P.S., 29. **J. K.**, bytom P.R., 30. **L. K.**, bytom P.R., 31. **A. Š.**, bytom P.L., 32. **A. C.**, bytom P., 33. **H. J.**, bytom U., 34. **Ing. I. J.**, bytom N., 35. **P. B.**, bytom P.Z., 36. **A. K.**, bytom P.Z., 37. **E. S.**, bytom P.S., 38. **M. Z.**, bytom P.Z., 39. **A. B.**, bytom P.Z., 40. **H. B.**, bytom P.Z., 41. **M. K.**, bytom P.S., 42. **J. K.**, bytom P.Z., 43. **A. Š.**, bytom P.Z., 44. **P. P.**, bytom P., 45. **J. Š.**, bytom P.Z., 46. **H. L.**, bytom P., 47. **J. B.**, bytom P., 48. **E. V.**, bytom X., 49. **P. B.**, bytom P.Z., 50. **M. Ď.**, bytom P.Š., 51. **Ing. J. B.**, bytom P.R., 53. **A. G.**, bytom P., 54. **Ľ. J.**, bytom P.M., 55. **J. K.**, bytom P.L., 56. **Ing. M. K.**, bytom V., 57. **H. M.**, bytom P.H., 58. **I. M.**, bytom P.H., 59. **B. O.**, bytom P., 60. A. P., bytom Č., 61. **H. P.**, bytom P., 62. **J. K.**, bytom P.S., 63. **Ľ. K.**, bytom P.Z., zástúpení: *JUDr. P. L.*, advokát so sídlom P.S., 52. **A. B.**, bytom M., proti žalovanému: **Krajský pozemkový úrad v Trenčíne**, Nám. Sv. A. č. 7, Trenčín, za účasti: Slovenský pozemkový fond Bratislava, Búdkova č. 36, Bratislava, Záhradkové osady N., P., o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. H/2009/00213-03 zo dňa 19.08.2009, konajúc o odvolaní žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č.k. 11S/83/2009-100 zo dňa 27.01.2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 11S/83/2009-100 zo dňa 27. januára 2010 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením krajský súd zastavil konanie o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. H/2009/00213-03 zo dňa 19.08.2009, ktorým bolo podľa § 59 ods. 2 zák.č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, odvolanie zamietnuté a potvrdené rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Považskej Bystrici č. H 09/00025-267-BF1 zo dňa 01.06.2009, ktorým podľa § 16 ods. 1 zák.č. 64/1997 Z.z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim v znení neskorších predpisov, schválil vykonanie projektu pozemkových úprav na vyporiadanie vlastníctva pozemkov v záhradkovej osade ZO SZZ N. v k. ú. P..

Krajský súd v Trenčíne uznesenie odôvodnil tým, že v danom prípade žalobu podalo 63 žalobcov prostredníctvom právneho zástupcu, ale plnú moc na podanie žaloby nedal žalobca 52. a to ani dodatočne. Z administratívneho spisu krajský súd zistil, že odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu zo dňa 01.06.2009 podali len žalobcovia 1, 2, 3, 4, 12, 14, 18, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 37, 46, 47, 48, 49, 50, 53, 54, 59 (spolu 23 žalobcov). Keďže len títo žalobcovia využili možnosť podať riadny opravný prostriedok, len oni by boli v zmysle § 247 ods. 2 O.s.p. oprávnení podať žalobu. Ostatní žalobcovia nespĺňajú zákonný predpoklad - vyčerpanie riadnych opravných prostriedkov na podanie žaloby, čo je dôvodom na zastavenie konania v zmysle § 250d ods. 3 O.s.p.

Žalobcovia v počte 23 osôb, ktorí podali odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu boli oprávnení na podanie žaloby. U týchto žalobcov súd skúmal splnenie podmienky konania, a to včasnosti podania žaloby v zmysle § 250b ods. 1 O.s.p. (do 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni). Z administratívneho spisu súd zistil, že žalobca 1 prevzal rozhodnutie dňa 27.08.2009, žalobca 2 dňa 26.08.2009, žalobca 3 dňa 27.08.2009, žalobca 4 dňa 26.08.2009, žalobca 12 dňa 03.09.2009, žalobca 14 dňa 26.08.2009, žalobca 18 dňa 26.08.2009, žalobca 27 dňa 27.08.2009, žalobca 28 dňa 31.08.2009, žalobca 29 dňa 26.08.2009, žalobca 30 dňa 27.08.2009, žalobca 31 dňa 26.08.2009, žalobca 32 dňa 31.08.2009, žalobca 33 dňa 26.08.2009, žalobca 37 dňa 26.08.2009, žalobca 46 dňa 26.08.2009, žalobca 47 dňa 31.08.2009, žalobca 48 dňa 26.08.2009, žalobca 49 dňa 26.08.2009, žalobca 50 dňa 31.08.2009, žalobca 53 dňa 26.08.2009, žalobca 54 dňa 26.08.2009 a žalobca 59 dňa 26.08.2009. Z uvedeného vyplýva, že oprávnení prevzali napadnuté rozhodnutie v rozpätí dní od 26.08.2009 do 03.09.2009 a žalobu mohli podať od 27.10.2009 do 03.11.2009. Žaloba bola napísaná dňa 06.11.2009 a toho dňa bola podaná aj na pošte, súdu doručená dňa 09.11.2009. Uvedení žalobcovia podali žalobu po zákonnej dvojmesačnej lehote a zmeškanie lehoty nemožno odpustiť. Krajský súd konštatoval, že žaloba bola podaná oneskorene a preto konanie podľa § 250d ods. 3 O.s.p. zastavil.

Okrem toho žalobca 52 ani nepodal odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu, sám nepodal žalobu a ani nesplnomocnil advokáta na podanie žaloby. Z týchto dôvodov súd konanie zastavil.

Proti tomuto uzneseniu podali žalobcovia odvolanie. Namietali, že na splnenie procesnej podmienky vyčerpania riadnych opravných prostriedkov sa nevyžaduje, aby tento opravný prostriedok použil priamo žalobca, resp. všetci žalobcovia (účastníci správneho konania), ktorí sa chcú domáhať preskúmania rozhodnutia a postupu správneho orgánu súdom. Na splnenie procesnej podmienky vyčerpania riadnych opravných prostriedkov postačuje, aby o opravnom prostriedku rozhodol odvolací orgán bez ohľadu na to, kto v správnom konaní podal odvolanie (str. 742 Števček/ Ficová, Občiansky súdny poriadok – komentár, C. H. Beck Praha 2009). Ustanovenie § 247 ods. 2 O.s.p. nevyžaduje, aby sám žalobca vždy využil riadny opravný prostriedok.

Podľa žalobcov právna argumentácia a výklad ustanovenia § 247 ods. 2 O.s.p. prvostupňovým súdom, t.j. kladenie právnym predpisom nestanovených procesných podmienok na začatie konania, nemá oporu v právnom predpise a vedie k odňatiu práva na súdnu ochranu uvedenom v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky.

Sú toho názoru, že ustanovenie § 250b ods. 1 O.s.p. treba vykladať v súlade s ustanovením § 247 ods. 2 O.s.p. tak, že v prípade viacerých účastníkov správneho konania začne lehota na podanie žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. plynúť až odo dňa doručenia rozhodnutia poslednému účastníkovi konania, a to práve s ohľadom na nadobudnutie právoplatnosti rozhodnutia správneho orgánu. Uvedený výklad plne rešpektuje právnu istotu účastníkov správneho konania a zachováva ústavné garancie na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu.

Ďalej namietali, že prvostupňový súd sa nezaoberal žalobou vo vzťahu k opomenutým účastníkom konania podľa § 250 ods. 2 O.s.p. Opomenutými účastníkmi konania sú v predmetnej veci žalobcovia 5, 6, 7, 8, 21, 22, 23, 24, ktorí sú zákonnými dedičmi po neb. P. B., nar. X., zomr. X., naposledy bytom S.P. a neb. J. S., nar. X., naposledy bytom P.P.P.. S uvedenými žalobcami, ktorí boli podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, prvostupňový ako ani odvolací správny orgán nekonal a nedoručoval im rozhodnutia, pričom boli porušené základné práva uvedených osôb, tak ako je to uvedené v žalobe. Uvedené skutočnosti boli prvostupňovému súdu známe jednak z prípisu právneho zástupcu žalovaných zo dňa 02.12.2009, ako aj z pripojeného administratívneho spisu.

Taktiež poukázali na skutočnosť, že predmetnú žalobu podali aj ďalší opomenutí účastníci konania – žalobcovia 9, 35, 38, 56, 61, 62, s ktorými prvostupňový ako ani odvolací správny orgán nekonal a ani im nedoručoval rozhodnutia.

Sú toho názoru, že uvedenými skutočnosťami sa prvostupňový súd vo svojom rozhodnutí absolútne nezaoberal, čím odňal žalobcom možnosť domáhať sa ochrany svojich práv na súde.

Žalobcovia navrhli, aby odvolací súd uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 11S/83/2009-100 zo dňa 27.01.2010 vo všetkých jeho výrokoch zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcov nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcov (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie krajského súdu je potrebné zrušiť podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

Právo na súdnu ochranu zakotvené v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky nie je absolútne, a preto ten kto chce aby mu bola poskytnutá súdna ochrana, musí tak urobiť spôsobom a za podmienok stanovených zákonom (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy).

Podľa § 247 ods. 2 O.s.p. pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 250b ods. 1 O.s.p. žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškanie lehoty nemožno odpustiť.

Medzi procesné podmienky konania v správnom súdnictve stanovené Občianskym súdnym poriadkom patrí aj včasnosť podania žaloby a vyčerpanie riadnych opravných prostriedkov. Nedostatok týchto podmienok je neodstrániteľný a vedie k zastaveniu konania bez meritórneho rozhodnutia (§ 250d ods.3 O.s.p.).

Z administratívneho spisu žalovaného najvyšší súd zistil, že žalobcovi 1 bolo rozhodnutie žalovaného doručené dňa 27.08.2009, žalobcovi 2 dňa 26.08.2009, žalobcovi 3 dňa 27.08.2009, žalobcovi 4 dňa 26.08.2009, žalobcovi 10 dňa 27.08.2009, žalobcovi 11 dňa 28.08.2009, žalobcovi 12 dňa 03.09.2009, žalobcovi 13 dňa 27.08.2009, žalobcovi 14 dňa 26.08.2009, žalobcovi 15 dňa 27.08.2009, žalobcovi 16 dňa 04.09.2009, žalobcovi 17 dňa 31.08.2009, žalobcovi 18 dňa 26.08.2009, žalobcovi 19 dňa 27.08.2009, žalobcovi 20 dňa 26.08.2009, žalobcovi 25 dňa 26.08.2009, žalobcovi 26 dňa 08.09.2009, žalobcovi 27 dňa 27.08.2009, žalobcovi 29 dňa 26.08.2009, žalobcovi 30 dňa 27.08.2009, žalobcovi 31 dňa 26.08.2009, žalobcovi 32 dňa 31.08.2009, žalobcovi 33 dňa 26.08.2009, žalobcovi 34 dňa 28.08.2009, žalobcovi 36 dňa 26.08.2009, žalobcovi 37 dňa 26.08.2009, žalobcovi 39 dňa 26.08.2009, žalobcovi 40 dňa 27.08.2009, žalobcovi 41 dňa 31.08.2009, žalobcovi 42 dňa 31.08.2009, žalobcovi 43 dňa 28.08.2009, žalobcovi 44 dňa 27.08.2009, žalobcovi 45 dňa

26.08.2009, žalobcovi 46 dňa 26.08.2009, žalobcovi 47 dňa 31.08.2009, žalobcovi 48 dňa 26.08.2009, žalobcovi 49 dňa 26.08.2009, žalobcovi 51 dňa 27.08.2009, žalobcovi 53 dňa 26.08.2009, žalobcovi 54 dňa 26.08.2009, žalobcovi 55 dňa 27.08.2009, žalobcovi 56 dňa 04.09.2009, žalobcovi 57 dňa 26.08.2009, žalobcovi 58 dňa 28.08.2009, žalobcovi 59 dňa 26.08.2009, žalobcovi 60 dňa 26.08.2009, žalobcovi 61 dňa 26.08.2009, žalobcovi 63 dňa 26.08.2009.

Žalobcovi 28 bolo rozhodnutie žalovaného doručené dňa 31.08.2009, žalobcovi 35 dňa 02.09.2009, žalobcovi 50 dňa 29.08.2009 a to na základe fikcie doručenia podľa § 24 ods. 2 zák.č. 71/1967 Zb. Títo žalobcovia nenamietali, že sa v mieste doručenia nezdržovali.

Krajský súd sa najprv zaoberal tým, či žalobcovia podali proti prvostupňovému rozhodnutiu odvolanie a u tých, ktorí ho podali skúmal, či žalobu proti rozhodnutiu žalovaného podali včas. Takýmto postupom potom nezistil, že žalobcom 5, 6, 7, 8, 9, 21, 22, 23, 24, 38, 62 **nebolo rozhodnutie žalovaného doručené.**

Žalobcovia 21 až 24, ako vyplýva z oznámenia notárskeho úradu JUDr. Ľ. K., prichádzajú do úvahy ako dedičia zo zákona v I. dedičskej skupine po nebohom J. S., naposledy bytom P., ktorý zomrel dňa X.. Rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Považskej Bystrici č. H 09/00025-267-BF1 zo dňa 01.06.2009 bolo J. S. doručené dňa 11.06.2009. Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nepodal.

Podľa oznámenia notára JUDr. Ľ. K. zo dňa 30.11.2009, žalobcovia 5 až 8 sú dedičmi po nebohom P. B., naposledy bytom S.P., ktorý zomrel dňa X.. Rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Považskej Bystrici č. H 09/00025-267-BF1 bolo vydané dňa 01.06.2009.

Podľa § 15 zák.č. 71/1967 Zb. účastník môže samostatne konať v takom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti.

Podľa § 8 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti (spôsobilosť na právne úkony) vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou.

Podľa § 7 ods. 1 OZ spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé.

Podľa § 7 ods. 2 OZ smrťou táto spôsobilosť zanikne. Ak smrť nemožno preukázať predpísaným spôsobom, súd fyzickú osobu vyhlási za mŕtvu, ak zistí jeho smrť inak. Za mŕtveho súd vyhlási aj nezvestnú fyzickú osobu, ak so zreteľom na všetky okolnosti možno usúdiť, že už nežije.

Prvostupňový správny orgán rozhodol vo veci dňa 01.06.2009, v čase kedy právny predchodca žalobcov 5 až 8 nemal spôsobilosť mať práva a povinnosti (§ 7 OZ) a preto

nemohol byť ani účastníkom správneho konania (§ 15 zák.č. 71/1967 Zb. v spojení s § 8 OZ).

Pokiaľ ide o žalobcov 9, 38, 62 týmto nebolo rozhodnutie žalovaného, ani prvostupňového orgánu doručené. Zo správneho spisu vyplýva, že poštový doručovateľ na doručenke uviedol, že adresát je neznámy. Keďže nie je preukázané, že sa žalobcovia v mieste doručenia zdržiavali, nie je možné bez ďalšieho dokazovania konštatovať, že nastali účinky náhradného doručenia podľa § 24 ods. 2 zák.č. 71/1992 Zb.

S poukazom na to, že súd prvého stupňa zastavil konanie v celom rozsahu, teda aj voči žalobcom 5 až 8, s ktorými správny orgán nekonal ako s právnymi nástupcami pôvodného vlastníka pozemkov a taktiež voči žalobcom 9, 38, 62, ktorým rozhodnutie žalovaného aj prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu neboli doručené, bude úlohou krajského súdu v ďalšom konaní postupovať podľa § 250b ods.2 veta prvá O.s.p., keďže od vydania rozhodnutia žalovaného, *neuplynula lehota troch rokov (§ 250b ods.3 O.s.p.)*. Následne zváži, či konanie zastaví len čiastočne resp. či bude postupovať v súlade s § 250 ods.1 veta druhá O.s.p.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 12. júla 2010

JUDr. Jana ZEMKOVÁ, PhD., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Andrea Jánošíková